Spill Kit (Dekontaminācijas komplekts)

Dekontaminācija pēc nejaušas noplūdes

Nejauša noplūde var notikt, ja:

- Pirkstam uzdūrās kontaminētā adata
- Zāles izlīst caur caurumu, infūzijas vadu utml
- Tiek sasists stikla flakons ar zālēm

Personāla dekontaminācija

- Darbinieku dekontaminācija ir prioritāte, tā jāveic pirmām kārtām.
  - Ja āda ir kontaminēta ar jebkādu CMR (karcinogēnas, mutagēnas un reprotoksiskas) zāļu formu, vispirms ir jānoskalo āda ar lielu daudzumu aukstā ūdens
  - Ja acis ir kontaminētas, vispirms jāskalo tās ar lielu daudzumu aukstā ūdens vai nātrija hlorīda šķīdumu vismaz 10 minūtes. Pēc tam jāprasa acu ārsta padoms par tālākām darbībām

Virsmu dekontaminācija

Pamatprincipi

- "Spill kit" komplekts sastāv no visām pamata un nepieciešamām lietām mazas bīstamo vielu, piemēram citostatisko zāļu, noplūdes novēršanai
- Pēc noplūdes atpazīšanas apmācīts personals izlemj, vai "Spill kit" ir nepieciešams un vai ir nepieciešamas papildus darbības

Dekontaminācijas procedūra:

1. **Kontaminētās virsmas marķēšana**
   - Kontaminēta virsma jāizolē cik ātri vien var, lai norobežot toksisko vielu izplatīšanos un personāla kontamināciju
   - Kontaminētas virsmas var atzīmēt ar krītu utml
   - Ir nepieciešams izvietot brīdinājuma zīmes vietās, kur var brīvi piekļūt citi cilvēki (piemēram, nodaļā vai piegādes zonā)
   - Ja izbira pulverveida substance, būs nepieciešami papildus soļi, lai mazināt vai apstādināt gaisa kustību telpā (piemēram, izslēgt kondicionieri un aizvērt durvis un logus)

2. **Personāla aizsardzība**
    - Kombinezons vai vienreizējais medicīniskais halāts
    - Vienreizējās bahilas
    - 3M respiratorā maska
    - Aizsargcimdi (adekvāta biezuma) un saimniecības cimdi
    - Aizsargbrilles

3. **Tīrīšana**

- Sausas substances: izmantojamais absorbējošais materiāls sākumā jāsaslapina ar ūdeni un tikai tad jāizmanto substances savākšanai
- Šķidras substances: izmantojamajam absorbējošam materiālam jābūt augstai uzsūktspējai

3.1 Sasista stikla novākšana

- Kontaminēts sasists stikls jāsavāc izmantojot šādus rīkus:
    - Skrāpis/pincete, atkritumu lāpstiņa un kartons
    - Ir stingri aizliegts izmantot jebkāra veida slotu
- Var uzvilkt papildus cimdu pāri

3.2 Tīrīšanas procedūra

- Kontaminēta virsma kārtīgi jānotīra
- Labākie rezultāti sasniedzami ar divu soļu procedure, bet pārbaudiet Drošības Datu lapu vai Zāļu aprakstu, lai pārliecinātos, kādi ir nepieciešami dekontaminācijas aģenti:
    1. 0.05M NaOH šķīdums ūdenī
    2. 98% izopropanols
- Beigu tīrīšana ar detergent vai saimniecības līdzekli
- Veicot tīrīšanu jāvirzās no tīrākā uz netīrāko punktu

4. **Atkritumu apsaimniekošana**

- Tīrīšanā saražotie atkritumi jāievieto plastmasas maisos, kas stingri jāaiztaisa ar plastmasas savilcēju
- Atkritumu maisi jānovieto nekavējoties Citostatisko atkritumu konteinerā (kas nav attaisāmi pēc aizvēršanas), darbojoties attiecīgi vietējām procedūrām

Negadījumi jādokumentē saskaņā ar vietējām procedūrām. “Spill kit” komplektam jābūt pieejamam ikvienam darbiniekam katrā telpā, kur notiek citostatisko zāļu aprite.

Aptieka kā central struktūrvienība ir atbildīga par “Spill kit” komplektu izdalīšanu un uzturēšanu.